

היועץ המשפטי לממשלה

ירושלים, כ"ו ניסן תשפ"א
08 אפריל 2021

מס' מסמך: 004-99-2021-010781
(בתשובה נא לציין מספרנו)

ח"כ בני גנץ
ראש הממשלה החלופי

לכבוד
ח"כ בנימין נתניהו
ראש הממשלה

שלום רב,

**הנדון: אי מינוי שר משפטים - השלכות לעניין קיום דיונים בבית המשפט
בהשתתפות עצורים ואסירים בדרך של היוועדות חזותית
סמך: מכתבי מיום 3.3.2021 ומכתבי מיום 26.3.2021**

במכתביי שבסמך, שעניינם בפקעת כהונתם של שרים בממשלה המשמשים בתפקיד במילוי מקום ובצורך החיוני בקידום המינוי של שרים קבועים לתפקידים אלו, הדגשתי את הפגיעה המהותית הצפויה מהעדר שר מכהן במשרדים הנוגעים בדבר – הן בפעילותם התקינה והרציפה, והן באינטרסים ציבוריים כבדי משקל נוספים.

בתוך כך, הדגשתי כי בהעדר שר משפטים מכהן סמכויות חשובות ומשמעותיות יותרו ללא כל גורם אשר יוכל להפעילן, לרבות סמכויות מכוח החקיקה להתמודדות עם נגיף הקורונה. בין סמכויות אלה אף ציינתי במפורש את סמכות שר המשפטים לאשר קיום דיונים בבית המשפט בהשתתפות עצורים ואסירים בדרך של היוועדות חזותית, חלף הבאתם לבית המשפט. זאת, על ידי מתן הכרזה, יחד עם השר לביטחון הפנים, על הגבלה חלקית של הדיונים בנוכחות עצורים ואסירים לפי סעיף 2(א) לחוק קיום דיונים בהיוועדות חזותית בהשתתפות עצורים, אסירים וכלואים בתקופת התפשטות נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה), התש"ף-2020 (להלן: "הכרזה על הגבלה חלקית" ו"החוק").

היועץ המשפטי לממשלה

יצוין כי סמכות דומה נתונה גם לשר הביטחון, מכוח סעיף 20(א) לחוק, להכריז על הגבלה חלקית, ביחס למערכת בתי הדין הצבאיים, וכי זו מותנית בקיום היועצות עם שר המשפטים. לפי החוק, תוקפה של כל אחת מהכרזות אלה מוגבל ל-28 ימים.

ההכרזה הנוכחית שבתוקף, שמכוחה מוטלת הגבלה חלקית על קיום דיונים בנוכחות עצורים ואסירים בבתי המשפט, ניתנה ביום 25.3.2021, טרם פקיעת כהונתו של מ"מ שר המשפטים. תוקפה של ההכרזה – עד ליום 21.4.2021. ביום זה עתידה לפקוע גם ההכרזה על הגבלה חלקית אשר ניתנה על ידי שר הביטחון ביחס לבתי הדין הצבאיים. עם פקיעתן של הכרזות אלו, בהעדר שר משפטים מכהן, לא ניתן יהיה לשוב ולהכריז על הגבלה חלקית, לרבות ביחס לבתי הדין הצבאיים.

כתוצאה מכך, ככל שלא יינתנו הכרזות כאמור עד ליום 21.4.2021, ובהעדר הסדר חוקי אחר המאפשר קיום דיונים בהיוועדות חזותית, נדרש יהיה להביא, החל מהמועד האמור, את העצורים והאסירים, מידי יום, לכלל הדיונים בעניינם בבתי המשפט ובבתי הדין הצבאיים.

בהיבט של סיכון בריאות הציבור יובהר כי מדובר בלמעלה מ-1,000 עצורים ואסירים הנאספים מדי יום ממתקני כליאה שונים ברחבי הארץ, מובאים כקבוצה ברכבי ליווי אל בתי המשפט השונים ושבים כקבוצה בסוף יום הדיונים אל מתקני הכליאה בהם הם מוחזקים. בתהליך זה שוהים יחד עצורים ואסירים ממתקני כליאה שונים, הן באגפי המעבר לקראת יציאתם לבית המשפט, הן ברכב הליווי והן בתאי השהייה בבית המשפט בהמתנה לדיון בעניינם תוך שהם באים במגע עם יתר באי בית המשפט, והכל באופן שאינו עולה בקנה אחד עם המגבלות הקיימות לעניין התקהלות ושמירת מרחק ותוך יצירת סיכון ממשי להידבקות בנגיף הקורונה וכתוצאה מכך להתפשטותו במתקני הכליאה. על פי נתונים שנמסרו לאחרונה משב"ס, מידי יום נקלטים בשב"ס, בממוצע, כ-150 עצורים חדשים ונכון לעת הזו מרביתם של עצורים אלה אינם מחוסנים ואינם מתחסנים במסגרת שב"ס בהיותם עצורים המוחזקים מספר מוגבל של ימים.

מהמפורט לעיל עולה אפוא כי להעדר הכרזות כאמור עלול להיות השלכות מרחיקות לכת בהיבט של הסכנה לבריאות הציבור. כמו כן, עלולות להיות לכך השלכות מרחיקות לכת גם בהיבט של פגיעה בזכויות דיוניות של עצורים ואסירים, במובן זה שגם עצורים ואסירים שהם חולים מאומתים או חבי בידוד לא יוכלו להשתתף בדיון בהיוועדות חזותית.

היועץ המשפטי לממשלה

בנסיבות אלה, על מנת להימנע ממצב שבו יובאו למעלה מ-1,000 עצורים ואסירים מידי יום לבתי המשפט, באופן העלול לסכן את שלומם של העצורים והאסירים וכל הבאים עמם במגע, **אשוב ואבקש כי תפעלו בהקדם למינוי שר משפטים שיוכל להפעיל את הסמכות האמורה, וזאת מבלי לגרוע מחשיבות מינויים של יתר השרים שטרם מונו.**

בברכה,

אביחי מנדלבליט

העתק:

ח"כ יולי אדלשטיין, שר הבריאות
ח"כ אמיר אוחנה, השר לביטחון הפנים
כב' השופט יגאל מרזל, מנהל בתי המשפט
מר צחי ברוורמן, מזכיר הממשלה
רב-גונדר קטי פרי, נציבת בתי הסוהר
המשנים ליועץ המשפטי לממשלה
עו"ד שלומית ברנע-פרגו, היועצת המשפטית של משרד ראש הממשלה
עו"ד לאה רקובר, היועצת המשפטית למשרד המשפטים
עו"ד איתי אופיר, היועץ המשפטי למשרד הביטחון
עו"ד אורי שוורץ, היועץ המשפטי למשרד הבריאות
עו"ד אריאל סיוזל, היועץ המשפטי (בפועל) למשרד לביטחון הפנים